

NOTARSKI VESTNIK

Priloga „Slovenskemu Pravniku“.

Štev. 1.

Urejuje dr. Ivan Grašič.

1926.

Kolkovanje opominjevalnih tožb.

Dr. Ivan Grašič.

Skoro vsa sodišča zahtevajo dosledno za opominjevalne tožbe takso po t. p. 173 in 174 t. z., kar pa ni pravilno.

V opominjevalnem postopanju veljata danes nastopna zakona: zakon z dne 27. aprila 1873 drž. zak. št. 67 o opominjevalnem postopanju v besedilu cesarskega ukaza z dne 1. junija 1914 drž. zak. št. 118 ter zakon o olajšavah v sodnem postopanju za območje višjih deželnih sodišč v Ljubljani in Splitu z dne 30. januarja 1922, razglašen v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 105, izdanih dne 15. maja 1922, »Uradni List« št. 150/1922. Poleg teh zakonov je izdal minister pravde na podstavi čl. 87. finančnega zakona za leto 1924/1925 z dne 31. marca 1924 (»Službene Novine« z dne 1. aprila 1924 št. 75) po pristanku ministrskega sveta »Uredbo o izpremembah denarnih zneskov v zakonu o olajšavah v sodnem postopanju za območje višjih deželnih sodišč v Ljubljani in Splitu z dne 30. januarja 1922« z dne 15. aprila 1924 št. 16.435, razglašeno v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 106, izdanih dne 12. maja 1924, »Uradni List« št. 144/1924.

Zakon o olajšavah v sodnem postopanju od 30. januarja 1922, Uradni list št. 150/1922, določa v § 8. med drugimi tudi: Točki 6., črka C tarife o sodnih pristojbinah (cesarski ukaz z dne 15. septembra 1915 drž. zak. št. 279) se pristavlja: »nad dvestopetdeset dinarjev do petsto dinarjev — 20 dinarjev«.

Uredba o izpremembah denarnih zneskov od 15. aprila 1924, Uradni list št. 144/1924, pa odreja, da naj se § 8 zadnji odstavek zakona od 30. januarja 1922 glasi: »nad dvestopet-

deset dinarjev za vsakih pričetih dvestopetdeset dinarjev po deset dinarjev«.

Po navedenem zakonu in po imenovani uredbi je torej kolkovati opominjevalne tožbe odnosno plačati za plačilna povelja v opominjevalnem postopanju od vtoževanega zneska, oziroma od vrednosti zahtevanega predmeta in sicer: do 250 dinarjev kolek za 10 Din ter za vsakih nadaljnjih pričetih 250 dinarjev kolek po 10 Din ali krajše za vsakih pričetih 250 Din kolek po 10 Din.

Ker zakon o taksah in pristojbinah, ki je dobil obvezno moč 15. novembra 1923, zakona o olajšavah v sodnem postopanju od 30. januarja 1922 glede takse za plačilna povelja v opominjevalnem postopanju ni nikjer nadomestil, dopolnil, izpremenil ali ukinil, so torej v smislu čl. 7 t. z. ostale vse te določbe tudi po 15. novembru 1923 v veljavi. Do 1. junija 1923 je bilo torej plačevati za plačilna povelja v opominjevalnem postopanju takso po točki 6., črka C tarife o sodnih pristojbinah in sicer v dinarjih in z izpremembo, da je bilo plačati za plačilna povelja pri vrednosti nad 250 Din do 500 Din takso za 20 Din, od 1. junija 1923 dalje pa vsled uredbe od 15. aprila 1924 za vsakih pričetih 250 Din takso po 10 Din.

Prigovor, da uredba od 15. aprila 1924 ne velja, ker ni zakon in ker »uredba« ni mogla derogirati taksnega zakona, ne sme biti upošteven. Kakor veljajo določbe omenjene uredbe glede kompetence sodišč in drugih točk kljub jurisdikcijski normi in civilnemu pravnemu redu, tako veljajo iste tudi glede takse za plačilna povelja v opominjevalnem postopanju kljub taksnemu in pristojbinskemu zakonu. Teh določb taksni zakon ni izrečno ukinil, niti izpremenil ter so torej tudi danes še v veljavi. Če bi ne bilo tako, zakaj pa potem določbe glede takse za plačilna povelja v uredbi od 15. aprila 1924, med tem ko je taksni zakon dobil obvezno moč že 15. novembra 1923. Minister pravde pri izdaji omenjene uredbe menda še ni pozabil taksnega zakona! Če bi veljali glede takse za plačilna povelja v opominjevalnem postopanju t. p. 173 in 174 t. z., bi minister pravde gotovo ne izdal pozneje še posebne uredbe v tem oziru. Zakaj pa je potem obvezna določba uredbe glede kompetence sodišč, določba glede takse za plačilna povelja pa naj bi ne bila ob-

vezna, dasi je bila uredba izdana na podlagi finančnega zakona za leto 1924/1925!

Pa ne glede na navedeno, je težko umljivo, zakaj naj bi bilo v opominjevalnih tožbah plačati tudi takso po t. p. 174 t. z., to je 3% sporno takso — saj v največ slučajih v opominjevalnem postopanju ne pride niti do spora. Če pa ni spora, mora odpasti tudi sporna taksa. Slednjo je plačati šele, če je vložen proti plačilnemu povelju upor, če torej nastane spor, odnosno je dopolniti takso pred zadevno razpravo na t. p. 173 in 174 t. z. Kakor je za sodne odpovedi stanovanj plačati le takso po 25 Din in jo dopolniti v slučaju upora na t. p. 175 t. z., tako je tudi edino pravilno, da se za plačilna povelja v opominjevalnem postopanju vsled zgorajšnje uredbe plača za vsakih 250 Din taksa po 10 Din, v slučaju upora pa ta dopolni na t. p. 173 in 174 t. z. Saj je tudi po teh postavkah plačati predpisano takso le v »sporih, ki se preiskujejo in obravnavajo pri sodiščih« ter za »spore« — v opominjevalnem postopanju pa ni pred vložitvijo upora nobenega spora, ki bi naj se preiskaval in obravnaval.

Z ozirom na navedeno ne utegne torej biti nikakor pravilno, da sodišča zahtevajo za opominjevalne tožbe še pred vložitvijo upora takso po t. p. 173 in 174 t. z., dasi se vloga za izdajo plačilnega povelja imenuje »tožba«. Očividno je, da je v praksi zadevna določba uredbe od 15. aprila 1924 popolnoma prezrta.

Pravica Cankarjevega hlapca Jerneja.

Dr. I. Š—i.

Če sem nekoč očital odličnemu pisatelju, da je svoj spis strogo realistične in celo vzgojne vsebine zgradil na pravno popolnoma zgrešen temelj — češ: jaz bi se že informiral pri strokovnjaku, preden bi bil beletristično posegel na meni neznano na primer medicinsko polje, se zavedam, kako abotno bi bilo, hoteti presojudati, ali je Ivan Cankar v svojem »Hlapcu Jerneju« pravno bazo prav »izpeljal«. — Cankar je bil tako čist umetnik, oziroma tako čisto umetnik, da je treba še njegove odmaknitve od realnih tal dà, celo

njegov prezir do običajnega »common sensa« spraviti v sklad z njegovo prav posebno umetniško strukturo in govoriti tudi tu samo o ignoriranju ne o ignoranciji juris. Poet je »hotel« v »Jerneju« pokazati socialno krivico, da hiša ne ostane temu, ki jo je postavil, zemlja ne temu, ki jo je s svojo krvjo pognojil, — plačilo v denarju pa odklanjata tako Cankar kakor njegov junak, dasi so tudi vprav čudovito naznačene zadevne ponudbe in nasveti v to smer.

Da je pa Jerneju za njegovo štiridesetletno delo šla zakonita nagrada in da bi mu jo bilo priznalo vsako sodišče, ako bi si bil izbral pot — naj mi bo dovoljen izraz! — normalnega človeka, o tem ni dvoma. Seveda samo, ako bi bil hlapec po svoji kruti, a psihološko sijajno utemeljeni odslovitvi, dokazal, da vsa ta dolga leta ni prejemal nobene plače (kar je jasno že iz »dejanskega stanu« umetnine same, ko tisti vsako leto prihranjeni goldinar ni bil nobeno plačilo niti za tedanje čase). Sodišče bi bilo pač vzelo za osnovo nekakšno srednjo plačo vestnega hlapca in tak ne ravno neznatni znesek prisodilo Jerneju za dobo — tridesetih let, dočim bi bil njegov »zahtev« za prvih deset let moralo smatrati za zastaran. Tem bolj, ker plača med gospodarjem, starim Sitarjem, in Jernejem ni bila »fiksirana« z določnim zneskom, tudi o zastaranju »obrokov« ne more biti govora in tožba za priznanje »pravice« same z vsemi posledicami bi morala imeti uspeh zlasti z ozirom na določbe dvornega dekreta od 10. aprila 1839 št. 355.

Kruta ironija pa tiči v tem, da je Cankar, kakor radi pravimo, govoreč o velikih umetnikih, »gledal v bodočnost«: danes, ko smo dobili III. novelo z dne 10. marca 1916 št. 69, ki je implicate odpravila tudi navedeni dv. dekret, bi tudi njegov nesrečni junak s svojim, čeprav čisto posebnim »slučajem«, se težko ognil točki 5. § 1486 o. d. z., naj bi tudi uveljavljal, da se utegne tudi ta določba nanašati samo na že domenjene poselske plače, in dalje, da mu je krivica »postala znana« šele po gospodarjevi smrti (§ 1489 o. d. z.).

Kolkovanje zahtev za razširjenje in znižanje zavarovanja.

Dr. Ivan Grašič.

Po taksnem in pristojbinskem pravilniku (čl. 123. t. 5.) se smatra za razširjenje zavarovanja vsaka zahteva za izprembo glede novih objektov zavarovanja ali glede zvišanja celokupne vsote zavarovanja. Znižanja navedeni pravilnik ne definira.

V smislu dopisa generalne direkcije posrednih davkov od 5. marca 1924 št. 9602, točka 12, je v slučajih, kadar se predlaga odpis delov od neobremenjenega zemljiškoknjižnega vložka in prenos (pripis) teh v obremenjeni vložek plačati takso po tar. post. 138 t. z. kakor za razširjenje zavarovanja: če pa je predlagan odpis delov od obremenjenega zemljiškoknjižnega vložka in bremen prosti prenos (pripis) teh v neobremenjeni vložek, je plačati takso po tar. post. 139 t. z. na »protokol« od vsakega upnika, in če je ta prenos (pripis) izvršiti z bremen, je plačati takso po tar. post. 138 t. z. — Po točki 13. cit. dopisa je v slučajih, kadar vloži upnik prošnjo za izbris zavarovanja ali kadar se predloži upnikova izjava, upnikovo dovoljenje, privoljenje, izbrisna pobotnica itd., ne oziraje se na to, ali se s temi listinami potrjuje izplačilo dolga ali ne, poleg takse po tar. post. 139 t. z. plačati tudi takso po tar. post. 33 t. z.

Taksi in pristojbinski pravilnik ni in tudi ni utegnil razveljaviti v Sloveniji in Dalmaciji še vedno veljavnega zemljiškoknjižnega zakona. Potemtakem nikakor ni smatrati odpisa parcele od neobremenjenega vložka ter nje pripisa k obremenjenemu vložku za razširjenje zavarovanja. Po omenjenem zemljiškoknjižnem zakonu nastane namreč razširjenje zavarovanja le tedaj, če hipotekarni dolжник hipotekarnemu upniku, ki mu prvotno za njegovo terjatev ali pravico zastavljeno zemljišče ne nudi po njegovem mnenju dovolj varnosti, zastavi v posebni listini v večjo varnost te terjatve ali pravice tudi še druga svoja, doslej še ne zastavljena zemljišča ter se to novo zavarovanje pri teh zemljiščih potem tudi izvrši.

V to pa je potreba izrečne izjave, nove listine, ki ustreza vsem za vpis v zemljiško knjigo predpisanim določbam. Če pa kdo pristopi kot nerazdelni dolжник za že obstoječo in vknjiženo terjatev ter zastavi v nje varnost še svoja zemljišča ter se vknjiži potem tudi pri teh zemljiščih zastavna pravica za omenjeno terjatev, za tako razširjenje zavarovanja ni — oziroma vsaj ni bilo — plačati nobene pristojbine, ker gre v takem slučaju samo za drug zastavni objekt za isto terjatev istega dolžnika in ker bi nedvomno bilo plačati pristojbino za vpis le enkrat, če bi se zavarovanje izvršilo pri zemljiščih vseh nerazdelnih dolžnikov istočasno.

Pripisi parcel k obremenjenim zemljiščem so zelo redki in so se tudi doslej izvršili le, če so na teh zemljiščih bila vknjižena taka bremena, ki so ali že zastarala odnosno ugasnila ali bila že poravnana, in samo vsled preglednosti zemljiške knjige, da ni bilo treba otvarjati za vsako najmanjšo parcelo novega vložka — torej ne v privatnem interesu, temveč iz gospodarskih in uradnih ozirov (poenostavljenje zemljiškoknjžnega poslovanja in zmanjšanje števila zvezkov zemljiške knjige). O takem razširjenju zavarovanja hipotekarni upnik sploh ni ničesar vedel, marveč je to napravil hipotekarni dolжник po lastni volji in brez sodelovanja, privoljenja in vednosti hipotekarnega upnika — torej brez zadevne izjave ali listine od strani hipotekarnega upnika. Od takih pripisov, odnosno po pravilniku »razširjenj« zavarovanj ni bilo plačati nobene takse, tudi če je bila na pr. na določnem zemljišču vknjižena zastavna pravica za terjatev v znesku 300.000 Din in se je pripisala k temu zemljišču kupljena parcela v vrednosti 1000 Din. V bodoče se bodo ob sebi umljivo v škodo preglednosti zemljiške knjige vsi taki pripisi opustili, ker bi moral zadevni predlagatelj po pojasnilih generalne direkcije posrednih davkov v smislu čl. 43. t. z. za vsa oblastva obveznih, plačati za to nič manj kakor 3005 Din — tedaj trikrat več, kakor je vredna pripisana parcela. Tudi tisti, ki ni jurist, vidi na prvi pogled, da v zgornjem slučaju, če se sploh razširi zavarovanje, ni razširjeno za svoto 300.000 Din marveč le za vrednost pripisane parcele za 1000 Din, za tako razširjenje zavarovanja bi bilo dopustno zahtevati takso kveč-

jemu v znesku 15 Din, nikakor pa ne za 3005 Din, ki bi se morala danes faktično zahtevati in plačati.

Posledice zgornjega pojasnila generalne direkcije posrednih davkov bodo za naše zemljiške knjige zelo dalekosežne. Za vsako najmanjšo kupljeno parcelo bo otvoriti nov zemljiškoknjižni vložek ker so skoraj še vsa zemljišča obremenjena več ali manj s starimi terjatvami in pravicami, ki jih lastnik ravno radi velikih taks za izbrise ne bo hotel in večkrat tudi ne utegnil izbrisati. Tako bo postala zemljiška knjiga sčasoma popolnoma nepregledna. Kdor pozna važnost teh knjig v zemljiškem prometu in v pravnem prometu sploh, se mora čuditi, da se izdajajo taka pojasnila taksnega zakona, od katerih država ne bo pridobila niti dinarja, ker se bo vsak takemu razširjenju zavarovanj nedvomno izognil, nasprotno pa bodo povzročila nepregledno zmedo in s tem neštete pravde. Koliko in koliko dela bode tako naprtenega sodiščem, ki bodo morala za vsako terjatev vknjiževati zastavno pravico ne samo pri glavnem vložku, temveč tudi pri številnih sovložkih. Nedvomno je, da oni, ki je izdal zgornje pojasnilo, o važnosti naših zemljiških knjig, zlasti pa ne o značaju simultanskih hipotek, še manj pa o določbah § 222. izv. reda in njega posledicah, ni imel niti najmanjšega pojma. Mesto da bi obvezna pojasnila generalne direkcije posrednih davkov nejasen, netočen in nepregleden taksni zakon pojasnjevala glede uporabe v smislu veljavnih drugih zakonov, ustvarjajo ta pojasnila le še nove dvome ter še poostrujejo določbe taksnega zakona v nasprotju in protislovju z veljavnimi drugimi zakoni neutemeljeno in neupravičeno.

Odpis parcele od obremenjenega vložka in njen bremen prosti pripis v neobremenjeni vložek smatra generalna direkcija posrednih davkov za znižanje zavarovanja in je plačati na »protokol« od vsakega upnika takso po t. p. 139. t. z., to je 50 Din in za upnikovo izjavo, upnikovo dovoljenje, privoljenje, izbrisno pobotnico, ne oziraje se na to, ali je s temi listinami potrjeno plačilo dolga ali ne, še takso po t. p. 33 t. z., to je $\frac{1}{2}$ % od vrednosti predmeta.

Taki slučaji so v zemljiškoknjižnem prometu zelo pogosti, ker je, kakor že zatrjevano, večina zemljišč še vedno

obremenjena s starimi terjatvami in pravicami ter se posebno v zadnjih časih vknjižujejo mnoga nova bremena. Prodajajo se namreč ponajveč le posamezne parcele in prodajalci se v zadevnih kupnih pogodbah navadno zavežejo, omogočiti kupcem bremen prosti odpis odprodanih parcel. Tak bremen prosti odpis odprodane parcele od obremenjenega vložka se doseže na ta način, da ali lastnik na podlagi izbrisnih pobotnic odnosno izbrisnih dovoljenj upnikov vknjižena bremena da izbrisati ali pa, da od hipotekarnih upnikov preiskrbi zadevna odpisna dovoljenja, ali pa slednjič potom pozitivnega postopanja.

Katere takse bi bilo pravilno plačati za zahteve izbrisa vrst zavarovanja v eni prošnji, opozarjam na svoj članek »Zemljiškoknjižni zakon in tar. post. 138 in 139 zakona o taksah in pristojbinah« v št. 1. »Notarskega Vestnika«. Zadevne izbrisne pobotnice je kolkovati po t. p. 33 t. z. in sicer z $\frac{1}{2}\%$ od vrednosti prejetega predmeta. Če pa izstavi hipotekarni upnik, ker ne rabi več zemljiškoknjižnega zavarovanja ali je drugače dovolj zavarovan za svojo terjatev ali pravico, samo izbrisno dovoljenje, ne da bi s tem prestala njegova zahteva, pa take izjave, takega dovoljenja ali privoljenja po mojem mnenju v smislu taksnega zakona ni kolkovati po omenjeni tarifni postavki, temveč le z listinskim kolkom za 2 Din. Kajti po tar. post. 33 t. z. je plačati takso $\frac{1}{2}\%$ od vrednosti prejetega predmeta le za one priznanice, s katerimi se potrjuje prejem lastne vsote ali lastnih predmetov ter je plačati takso le po vsoti onega zneska, ki se potrjuje. Če zahteva torej generalna direkcija posrednih davkov od upnikovih izjav, dovoljenj ali privoljenj ter od odpisnih izjav ali dovoljenj, s katerimi dovoli upnik le izbris svoje vknjižene terjatve ali pravice, ne da bi istočasno potrdil tudi prejem lastne vsote ali lastnega predmeta, odnosno dovoli le odpis določne parcele brez prenosa njegove, pri zadevnem zemljišču vknjižene terjatve ali pravice, takso po t. p. 33 t. z. odreja torej to preko same določbe t. p. 33 t. z. in proti nji ter prekoračuje v tem oziru okvir zakona samega. Vsaj se mora itak že plačati za zahtevo znižanja zavarovanja predpisani kolek za 50 Din, in sicer na predlog za bremen prosti odpis

zadevne parcele, ne pa na »protokol« od vsakega upnika. Primerjaj zadevno očitno protislovje v točki 2. in točki 12. odst. 2. dopisa generalne direkcije posrednih davkov od istega dne, to je od 6. marca 1924, št. 9600! Kaj si predstavlja generalna direkcija pod takim »protokolom« in kako si pred- očuje zadevno poslovanje zemljiškoknjižnega urada, je neraz- umljivo. »Protokolov« od upnikov, na katere je prilepiti kolek za 50 Din, naš zemljiškoknjižni zakon ne pozna, ker za bremen prosti odpis prosi le eden, ali lastnik zemljišča ali pa navadno kupec zadevne parcele in nikdar hipotekarni upnik. Taksa po t. p. 139 t. z. to je 50 Din, pa se mora plačati na istem predlogu le enkrat in naj se odpiše temeljem tega predloga določna parcela brez prenosa vknjiženih terjatev tudi deseterih upni- kov, ker se s tem brezdvomno zavarovanje zniža samo enkrat (visokost vknjiženih terjatev je nemerodavna), odnosno je to brezdvomno znižanje le ene vrste zavarovanja.

Nesmisel pojasnila generalne direkcije in tudi prakse, da je plačati v navedenem slučaju za znižanje zavarovanja od vsake terjatve takso po 50 Din in za vsako odpisno dovoljenje upnikov takso po t. p. 33 t. z. je razvidna najbolj iz nastopnega praktičnega primera. A je kupil od B parcelo v vrednosti 50 Din. Na zemljišču, od katerega naj se ta parcela bremen prosto odpiše, so vknjiženi nastopni upniki: C za svojo terjatev za 400 Din, Č za svojo terjatev za 400.000 Din, D za svojo terja- tev za 200.000 Din in E za svojo terjatev za 640.000 Din. Vsi ti upniki dovolijo odpis kupljene parcele brez prenosa njihovih navedenih terjatev ker so za te kljub odpisu še dovolj zava- rovani. Po pojasnilu generalne direkcije posrednih davkov bi se moralo plačati na odpisna dovoljenja: upnika C kolek za 2 Din, upnika Č kolek za 2000 Din, upnika D kolek za 1000 Din, upnika E kolek za 3200 Din, vsega skupaj samo na navedena odpisna dovoljenja kolke za 6202 Din ter potem še takso za štiri znižanja zavarovanja štirikrat po 50 Din, to je takso za 200 Din, za bremen prosti odpis parcele v vrednosti 500 Din takso v skupnem znesku 6402 Din. Pravilno bi se moralo pla- čati le na vsako odpisno dovoljenje kolek po 2 Din in za zni- žanje ene vrste zavarovanja, to je vknjižbe le kolek za 50 Din, torej skupaj le kolek za 58 Din in kolek za 50 Din, ne na

»protokol« vsakega upnika, marveč na tozadevni zemljiškoknjižni predlog odnosno po taksnem zakonu na dotično zahtevo znižanja zavarovanja. Primer pove vse!

Obvezne razlage generalne direkcije posrednih davkov bi morale pač upoštevati vsaj veljavne zakone, in tisti, ki take obvezne razlage zakone odreja, bi se moral vsaj držati tega zakona, ne pa iti preko njega ali celo proti njemu, če že ni moči poznati drugih zakonov, ki se tičejo zadevnih določb. Sicer pa tudi določba taksnega zakona kaže v t. p. 139, da oni, ki so sodelovali pri tem zakonu, niso poznali zemljiškoknjižnega zakona, kajti zemljiškoknjižni sodnik mora na vsak zemljiškoknjižni predlog izdati sklep, ne izdaja pa odločb ali pisмениh nalogov ter se pri sodišču na vsaki zemljiškoknjižni predlog vedno posluje. Omenjena določba očitno nasprotuje zemljiškoknjižnemu zakonu. Pa tudi drugače je taksa po 50 Din za izbris ali znižanje zavarovanja vseh vrst zavarovanja previsoka, ker je treba za izbris n. pr. terjatve v znesku 8 K (tudi takih terjatev in še manjših je v naših zemljiških knjigah še dosti vknjiženih) plačati 25krat toliko kakor znaša vrednost terjatve same! Končno naj plačam za manj važni izbris terjatve več kakor za mnogo dalekosežnejše zavarovanje samo! V gornjem primeru bi bilo po t. z. plačati za zahtevo zavarovanja 10 Din (terjatev sama znaša 8 K), za izbris te vrste zavarovanja pa celo 50 Din! V smislu dopisa generalne direkcije posrednih davkov od 5. marca 1924, št. 9602, se mora plačati za vse pravice, za katere se prosi zavarovanje in ki niso ocenljive, da bi se utegnili plačati taksa po t. p. 138 t. z., kakor n. pr. za zavarovanje služnostne pravice, prepovedi odsvojitve, predkupne pravice in enakih pravic, ki se vpisujejo v zemljiško knjigo, plačati samo takso z najmanjšim predvidenim zneskom iz t. p. 138 t. z., to je z zneskom 10 Din, za izbris teh pravic pa je treba plačati po točki 2. omenjenega dopisa petkrat toliko, to je 50 Din!

Protislovje leži na dlani in jasno je, da na škodo preglednosti v zemljiških knjigah ne bo hotel nihče izbrisavati starih vknjiženih terjatev in pravic ravno radi prevelikih taks. Ker pa je plačati navedeno takso tudi če se za parcelo, bremen prosto odpisano od obremenjenega zemljišča, otvori nov

vložek, je tudi umevno, da se bodo odpisovale parcele vedno le z bremeni ter zanje odvarjali vsakokrat novi zemljiško-knjižni vložki. V tem primeru se zavarovanje ne razširi in tudi ne zniža ter ni plačati torej za to nobene takse.

Kdor pozna ustroj naših zemljiških knjig, si lahko predstavlja, kakšne bodo čez tri, štiri leta. Ena najvažnejših in dosedaj tako strogo in natančno upravljanih inštitucij bo prišla na ta način v največji nered, in koliko in koliko nepotrebnega dela bo vsled tega povzročenega zemljiškoknjižnim in izvršilnim oddelkom naših sodišč!

Ker je treba v slučajih, da se parcele odpišejo z bremeni in pripišejo enako obremenjenim zemljiščem po zemljiškoknjižnem zakonu privoljenja hipotekarnih upnikov in ker so pripisi takih parcel neenako obremenjenim zemljiščem dopustni samo, če je s tem odpravljena neenaka obremenitev, se taki pripisi navadno opuščajo. Vsled tega naj odpade tudi razmotrivanje določbe generalne direkcije posrednih davkov, ki zahteva za odpis parcele z bremeni ter nje pripis k obremenjenemu zemljišču takso po t. p. 138 t. z. Vse, kar je zgoraj povedano o pripisu neobremenjene parcele k obremenjenemu zemljišču, velja tudi v tem slučaju.

Razmotriti treba le še vprašanje, ali je smatrati za znižanje zavarovanja tudi, če se od zemljišča, obremenjenega zgolj s služnostmi, odpišejo parcele, na katere se ta bremena ne raztezajo odnošno ali je smatrati za razširjenje zavarovanja, če se parcele, obremenjene le s služnostmi, pripišejo neobremenjenim zemljiščem. V smislu zemljiškoknjižnega zakona se v takih slučajih, če tudi jamči cel vložek za morebitno škodo, zavarovanje ne zniža in se tudi služnost ne raztegne na vložek, kamor se dotična parcela pripiše. Vsled tega to ni znižanje odnošno razširjenje zavarovanja ter odpade v tem pogledu vsaka taksa.

Iz vsega je razvidno, da zakon o taksah in pristojbinah v t. p. 138 in 139 nasprotuje določbam veljavnega zemljiškoknjižnega zakona, da so obvezne razlage generalne direkcije glede teh točk v protislovju z zemljiškoknjižnim zakonom in in tudi s samim taksnim in pristojbinskim zakonom. Neobhodno je torej treba, da se napravi nov taksni in pristojbin-

ski zakon na podlagi mnenj strokovnjakov v pristojbinskih zadevah. Vsaka poprava in vsako krpanje zakona povzroča še večjo zmedo in nejasnost, mesto da bi se odpravili nešteti dvomi in vsemogoče razlage. Že same številne razlage generalne direkcije posrednih davkov kažejo, kako je zakon sam nejasen. Taka je z dvema tarifnima postavkama, kaj šele v ostalih postavkah!

Opozarjamo še na sodbo državnega sveta od 17. novembra 1925, št. 37.282, glasom katere ni smatrati odločb generalne direkcije posrednih davkov v takih stvareh za pravo-veljavne odločbe, ampak samo za končne odločbe v administrativnem sporu, proti kateremu je državni svet v slučaju to ž b e pristojen razsojati.

Drobne vesti.

Smrtna kosa. V sredo, dne 2. decembra 1925 je po kratki bolezni v 59. letu starosti umrl dr. Josip Barle, notar v Mariboru. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi zastopnikov uradov in občinstva v petek, dne 4. decembra 1925 na mestno pokopališče v Pobrežju. — Pokojnik se je prehladil na neki komisiji, dobil vnetje glasnic in angino, pridružila se je še pljučnica in krepkemu možu je odpovedalo srce. Umrli dr. Barle je bil od leta 1920, naprej notar v Mariboru, od leta 1900 do leta 1920 pa notar v Kozjem. V Kozjem je bil dalj časa župan, načelnik okrajne hranilnice, podnačelnik okrajnega zastopa itd. ter igral v javnem življenju važno vlogo. Zlasti velike zasluge si je pridobil za zgradbo ceste Sv. Urban-Lesično. Tudi v Mariboru je bil znana in obče spoštovana oseba, bil je cenzor Narodne banke, Jadranske banke in Kovine ter se uveljavljal zlasti v gospodarstvu. Bil je odličen in mnogoupoštevan notar ter član Notarske zbornice. — Lahka mu zemlja! — *Umrli* je v Mariboru dne 14. oktobra 1925 Josip Cilenšek, pisarniški ravnatelj v pokoju, ki je služboval nad 30 let po odvetniških in notarskih pisarnah na Štajerskem, Kranjskem in Goriškem ter je bil znan kot odličen uradnik Zlasti mnogo je storil za organizacijo odvetniškega in notarskega uradništva. Bodi vrlemu možu in narodnjaku ohranjen blag spomin!

